

[J. S. Foget.]

blev gennemført, stod man over for et almindelig Sammenbrud af Foreningen. Et saadant Sammenbrud vilde have faaet Følger, ingen kunde overskue. Det vilde selvsagt være gaaet ud over ikke alene Obligationsejerne, men ogsaa Laantagerne, der har solidarisk Forpligtelse. Det er ofte sagt til Landbruget, at det vilde have været bedre, om man havde taget Krakket straks og gennem Tvangsauktioner havde opnaaet den Gældsnedskrivning, som af mange anses for den bedste Krisemedicin. Men netop her har vi et Forhold, der viser, at en saadan haardhændet og kynisk Fremgangsmaade havde ramt det øvrige Samfund maaske lige saa haardt, maaske haardere end Landbruget. Man valgte den Fremgangsmaade at gaa ind i en Særlovgivning om Jydsk Landhypothekforening og derigennem suspendere Foreningens oprindelige Love.

Skulde jeg udtale min Mening om Jydsk Landhypothekforening, saa er det den, at denne Institution har været en af de mest medvirkende Aarsager til, at jyske Landejendomme er saa uforholdsmæssigt højt prioriterede. Vilde man gøre noget konsekvent nu, burde det være at gennemføre en lempelig Likvidation af dette Institut. Denne Laaneinstitution, som i Lighed med Kreditforeningerne oprindelig var Laan-givernes egen, hvor de havde Raaderet, blev ved Lovgivning saaledes ændret, at Obligationsejerne faktisk fik det afgørende Ord. Jeg beklager, at man i dette Lovforslag viderefører denne Linie og i § 4 faktisk tillader, at denne Lov, selv om Rigsdagen vedtager den, dog kan kuldcastes, hvis Ejerne af over 35 pCt af Obligationsmassen ikke ønsker den ført ud i Praksis. Det er en ejendommelig Form for Lovgivning. Hvorledes mon det vilde se ud, om man i anden Lovgivning benyttede den Form, at en eller anden Fraktion, som ikke ønskede en Lov udført i Praksis, kunde omstøde, hvad Rigsdagen havde vedtaget? Det er selvfølgelig for at dække Obligationejerne Repræsentant i Ledelsen, at man indsætter en saadan Klausul, men jeg finder, det er en mærkelig Praksis at indføre i dansk Lovgivning. Det Repræsentantskab, Laantagerne valgte, er saa godt som udelukkende L. S.-Folk. Vi har her et Bevis for, at L. S.-Folk er i Stand til at røgte Opgaverne og til at røgte dem med fuld Ansvarsbevidsthed.

Bestemmelsen om at frafalde Kravet om Depositum, naar Reservefonden udgør 7 pCt., burde for længst være gennemført, og i det hele taget burde man gaa bort fra at forlange Depositum. Dette Forlangende

har altid været en Hindring for Laantagerne i Henseende til at frigøre sig. Jeg kunde have ønsket, at man helt gav Afkald paa Depositum og gav Laantagerne Adgang til at indfri deres Gæld ved Obligationer.

Af Bemærkningerne til § 1 ser jeg, at det er Meningen at lade genoptage Jydsk Landhypothekforenings Obligationer til Notering paa Fondsbørsen. Jeg hilser dette Skridt med udelte Tilfredshed. Den hidtidige Tilstand har været ganske uholdbar. Saa vidt jeg har forstaaet, har en lille Klike bestaaende vistnok af en bestemt Kategori inden for Befolkningen opkøbt Hovedparten af Foreningens Obligationer, og man ved, at de gennem deres Repræsentant i Direktionen har en afgørende Indflydelse paa Administrationen. Man har gennem denne Foranstaltning kunnet holde Obligationerne særdeles højt i Kurs, man har været i Stand til kunstigt at holde et Papir, som i Virkeligheden stod i Fare for slet ingenting at blive værd, oppe i samme Højde som Kreditforeningsobligationerne. Dette er en ren Spekulation, og det er en fuldkommen Monopolstilling, man derigennem har givet disse Klikespekulanter, der under en Panikstemning har opkøbt Obligationerne til en Kurs af 25—35 og nu kan opnaa en Kurs af 98—99 for dem.

Jeg har et ganske nyt Tilfælde med en Mand, der vilde gøre sine Laan op, han vilde konvertere sine Laan. Han vilde opnaa Laan i Jydsk Landkreditforening og maatte der benytte den Serie, der er aaben, $4\frac{1}{2}$ pCt., 8de Serie, der ligger i en Kurs af $80\frac{3}{4}$ til 81. Han vilde med de opnaaede Laan i Kreditforeningen selvsagt søge at indfri Hypoteklaanene, og her maatte han i den Serie, han havde laant, 5 pCt., 1ste Serie, betale en Kurs af 98—99. Altsaa kunde han langt fra inddække Hypotekforeningslaanene med Kreditforeningslaanene. Det er dog et saa modstridende Forhold, som overhovedet kan eksistere.

Sammenligner man Kreditforeningsobligationerne med Hypotekforeningsobligationerne, ser vi i den Notering, der er gældende i Dag, at Jydsk Landkreditforening, 4 pCt., 8de Serie, noteres i $80\frac{3}{4}$ —81, $4\frac{1}{2}$ pCt., 8de Serie $86\frac{1}{4}$ —88, Vest- og Sønderjydsk Kreditforening noterer 4 pCt., 10de Serie helt nede til en Kurs af 76 — $76\frac{1}{4}$. Men den sekundære Laaneinstitution noterer ganske andre Kurser, idet vi paa Efterbørsen ser, at Jydsk Landhypothekforening noterer saaledes: 5 pCt., 1ste Serie, 98—99, 5 pCt., 2den Serie, $84\frac{1}{2}$, 5 pCt., 3die Serie, 87—89, 5 pCt., 4de Serie, $85\frac{1}{2}$ og 5 pCt., 5te Serie, $87\frac{1}{2}$. Det er et Forhold,